

Camí Ral

Esparreguera

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Carrer Cavallers
Emplaçament Al nucli antic.

Coordenades:

Latitud: 41.53831
Longitud: 1.87118
UTM Est (X): 405840
UTM Nord (Y): 4599132

Classificació

Número de fitxa 08076 - 32
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval
Segle XIV-XV
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament d'Esparreguera.
Fitxes associades:

[Cal Pitango](#)

Autoria de la fitxa ArqueoCat SL- Josefa Huertas i Natalia Salazar
Data de registre de la fitxa: dl., 28/04/2008 - 02:00
Autoria de la darrera revisió: OPC
Data de la darrera revisió: dv., 27/03/2026 - 10:42

Descripció

Abans del segle XVIII, el tram de Martorell a Igualada del camí Ral passava per Masquefa i Capellades.

No fou fins el 1761, amb Carles III, que es publicà el nou projecte de xarxa nacional de carreteres, mitjançant el qual el tram entre Martorell i Abrera va arribar al terme d'Esparreguera per la riera de Magarola; un cop travessat el curs d'aigua, s'enfilava després d'haver creuat la finca coneguda actualment pel nom d'El Maset, vers l'actual cementiri i, passant per la carretera que porta a aquest, arribava a la vila d'Esparreguera pel lloc anomenat El Castell.

Anys després, aquest mateix camí segueix un altre traçat: travessava la riera de Magarola per sota mateix dels actuals ponts que porten el mateix nom, s'enfilava passant prop de can Llimona i, passant per l'actual restaurant La Tina, remuntava fins al pla de l'actual sector sud industrial i entrava a la vila pel carrer del Barri Font, que continuava portant el nom de Camí Ral fins al carrer de Sant Miquel.

Aquest camí, sempre passant per fora de la muralla, continuava cap a can Sedó i cap a Monistrol.

Història

El camí Ral que anava de Barcelona a Saragossa passant per Lleida apareix als documents a partir de l'Edat Mitjana, tot i que els camins medievals en general, i aquest cas en particular, seguien la xarxa de vies establerta ja en època romana.

Al segle XII, l'usatge "Camini et Stratae" establí que els camins públics eren de la potestat del rei. Ja a partir del segle XIII les constitucions donades a les corts per Pere II (1283), Alfons II (1289) i Jaume II (1299) asseguraven el lliure pas i el comerç pels camins que estaven sota la jurisdicció reial.

El tràfic entre Barcelona i Lleida, un dels principals enclaus de comunicacions de tota la Corona Catalanoaragonesa durant la Baixa Edat Mitjana (segles XIV-XV), es canalitzava pel camí ral de Saragossa i per dues rutes alternatives: la primera remuntava el riu Llobregat fins a Manresa, travessava la Serralada Prelitoral per la Segarra, enfilava cap a Cervera i Tàrraga, i assolía Lleida per la plana de l'Urgell; la segona sortia del Barcelonès per l'eix del Llobregat, del qual seguia només un tram de 30 Km, entrava a la vall del riu Anoia per Martorell, passava per Igualada, travessava la Serralada Prelitoral pel Coll de la Penedella i s'unia, a Cervera, a la ruta anterior. Ambdues rutes van ser utilitzades bàsicament pel trànsit de mercaderies, pels correus ràpids i pel monarca en els seus desplaçaments urgents.

El camí Ral Barcelona-Saragossa era un camí de titularitat reial, molt segur, donat que les persones i mercaderies que hi circulaven estaven sota la protecció directa del monarca, qui exigia, a canvi, nombrosos impostos de pas. Ja en època moderna, la construcció de la carretera N-II es projectà, seguint el traçat d'aquest camí ral amb alguna variació, cap a l'any 1761, durant el regnat de Carles III, i finalitzaren les obres l'any 1802, amb una interrupció durant la guerra amb França (1793-95).

L'any 1887 es construeix el pont de la riera Magarola per millorar el tram que travessa el llit de la dita riera i que comunicava Abrera amb Esparreguera i amb Collbató.

Bibliografia

HURTADO, Víctor; MESTRE, Jesús; MISERACHS, Toni (1995). *Atles d'Història de Catalunya*. Edicions 62, Barcelona, p. 70 i 170.

PAULO, J. (1995). *La barca i altres mitjans de comunicació entre Esparreguera i Olesa*. Ed. Josep Paulo, p. 26-27.

RIERA, Antoni (2003): "La red viaria de la Corona Catalanoaragonesa en la Baja Edad Media", dins de *Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia*, 23/24. Publicacions de la Universitat de Barcelona, p.441-463.

